

3 ශ්‍රේණිය පරීක්ෂරය

2021-13 ඒකකය *Part ii*

පොළොව හා අහස

අප වාසය කරන පොළොව මතු පිට විවිධ විෂමතාවන්ගෙන් යුක්ත ය. වැස්ස, සුළඟ වැනි ස්වාභාවික සාධක හේතුවෙන් පොළොව මතු පිට වෙනස් විම්වලට භාජනය වේ. එපමණක් නොව මිනිස් අවශ්‍යතා සඳහා ද භූමියේ මතු පිට වෙනස්කම් සිදු කරනු ලබයි. එමඟින් අහස ප්‍රතිඵල ද විඳීමට සිදු වන අවස්ථා බොහෝ ය. මේ පිළිබඳ ව දැනුම්වත් කිරීමට මෙන් ම නිරීක්ෂණ ඇසුරින් වැසි, සුළංවල ස්වභාවය පිළිබඳව වින්දනාත්මක අත්දැකීම් ලබා දීමටත්, සෞන්දර්යාත්මක ක්‍රියාකාරකම්වලට අවස්ථා සලසා දීමටත් මෙම තේමාව සැලසුම් කර ඇත.

සැකසුම - නිසිත හෙට්ටිආරච්චි
(Dip. In Sci. N.I.E./O.U.S.L.)

• ක්‍රියාකාරකම 4

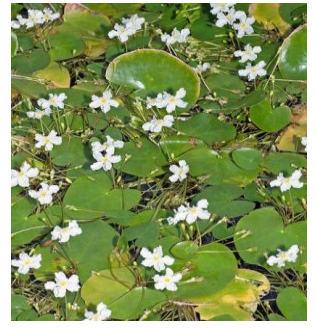
- ✓ දිවා හා රාත්‍රී අභසේ දක්නට ලැබෙන දේ හා එහි සිදුවන වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත වන්න.
- ✓ දී ඇති සටහනට අනුව සත්‍යක පමණ කාලයක් තොරතුරු වාර්තා කරන්න. (කැමති ආකාරයකට වචනයෙන් ලිවීමෙන් හෝ රූප ඇඳීමෙන් හෝ තොරතුරු වාර්තා කරන්න.)

	දිවා අභස			රාත්‍රී අභස	
	හොඳින් නිරූපායා ඇත	අභසේ වලාකුළු සහිතය	වැසි සහිත දිනයකි	හඳ පායා ඇත	තරු දැකීමට ඇත
දිනය					

- ✓ සත්‍යක පමණ කාලයකට පසු ව රැස් කරගත් තොරතුරු පිළිබඳ ව කතාබහ කරන්න.
- ✓ තොරතුරු අනුව එක් එක් දිනවල අභසේ පවත්නා ස්වභාවයන් වෙනස් වී ඇති බව තේරුම් ගන්න.
- ✓ එසේ ම දිවා කාලයේ සහ රාත්‍රී කාලයේ සිදුවන වෙනස්කම් අනුව පරිසරයේ විවිධ වෙනස්කම් පිළිබඳ ව ද නිරීක්ෂණය කර වාර්තා කරන්න. උදා :

1. රාත්‍රී කාලයේ පිපෙන මල් - .....
2. දිවා කාලයේ පිපෙන මල් - .....
3. රාත්‍රී කාලයේ හැසිරෙන සතුන් - .....
4. දිවා කාලයේ හැසිරෙන සතුන් - .....
5. පරිසරයේ උෂ්ණත්වයේ පවතින වෙනස - .....

• රාත්‍රී කාලයේ පිපෙන මල්

.....
.....
.....
.....

• සවස් කාලයේ පිපෙන මල්

• උදෑසන කාලයේ පිපෙන මල්

• රාත්‍රී කාලයේ හැසිරෙන සතුන්

.....

• දිවා කාලයේ හැසිරෙන සතුන්

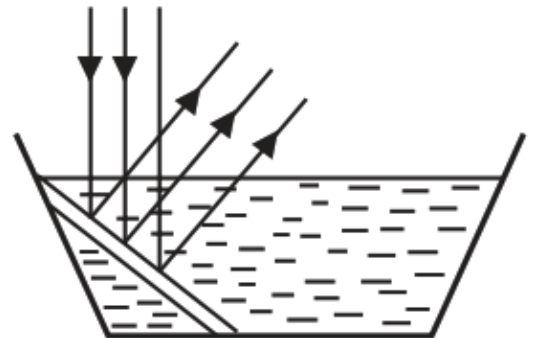

• ක්‍රියාකාරකම 5

- ✓ රාත්‍රී කාලයේ පිපෙන මල්, දිවා කාලයේ පිපෙන මල්, රාත්‍රී කාලයේ ගැවසෙන සතුන්, දිවා කාලයේ ගැවසෙන සතුන් හා ඉර හඳ යන දේ යොදා ගනිමින් වෙස් මුහුණු සකස් කර ගන්න.
- ✓ ඉර, හඳ සහිත වෙස් මුහුණු සිසුන් දෙදෙනෙකු පලඳින්න.
- ✓ සාදාගත් අනෙක් වෙස් මුහුණු ද සිසුන් පලඳින්න.
- ✓ ගුරුවරයා විසින් ලබා දෙන විධානයකට අනුව 'ඉර' වෙස්මුහුණු පැලඳ ගත් සිසුවා ඉදිරියට පැමිණිය යුතු අතර, ඒ සමඟ දිවා කාලයේ ගැවසෙන සතුන් හා පිපෙන මල් ඉදිරියට පැමිණිය යුතු වේ.
- ✓ නැවත ගුරුවරයා ලබා දෙන සංඥාවකට අනුව එම සිසු කණ්ඩායම ඉවත් ව යා යුතු අතර 'හඳ' ඉදිරියට පැමිණිය යුතු අතර, රාත්‍රී කාලයේ පිපෙන මල් හා ගැවසෙන සතුන් ඒ සමඟ ක්‍රමයෙන් ඉදිරියට පැමිණිය යුතු වේ.
- ✓ මේ ආකාරයට සියලු සිසුන් ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත වන්න.

• ක්‍රියාකාරකම 6

- ✓ තරමක් විශාල ප්‍රමාණයේ දුර්පණ (ආරක්ෂිත ව ආවරණය කරන ලද), සුදු ඝන කඩදාසි (බ්‍රිස්ටල් බෝඩ්) සහ බේසම් කිහිපයක් සපයා ගන්න.
- ✓ සිසුන් සුදුසු පරිදි කණ්ඩායම් වී හිරු එළිය සහිත දිනයක එළිමහන් ස්ථානයකට යන්න.
- ✓ සිසු කණ්ඩායම් දුර්පණ සහ සුදු පැහැති ඝන කඩදාසි ගෙන ඒ මතට හිරු එළිය පරාවර්තනය කරමින් විවිධ රටා මැවිය හැකි දැයි අත්හදා බලන්න.
- ✓ හිරු එළියේ වර්ණයක් ඇති දැයි බලන්න.
- ✓ හිරු එළියේ වර්ණ තිබේ දැයි පරීක්ෂා කර බැලීමට ගෙන ආ තරමක ප්‍රමාණයේ බේසමට ජලය පුරවා හිරු එළිය පතිත වන පරිදි බේසමෙහි දුර්පණය තබා ගන්න.
- ✓ දුර්පණය ඉදිරියෙන් සුදු ඝන කඩදාසිය අල්ලන්න.
- ✓ සුදු කඩදාසියේ වර්ණ සැඳෙන අවස්ථාව වන තෙක් දුර්පණය සහ සුදු කඩදාසිය සිරුමාරු කරන්න.
- ✓ සුදු ඝන කඩදාසියේ වර්ණ සැඳුණේ කෙසේ ද?

• ක්‍රියාකාරකම 7

- ✓ ඉහළට ඉපිලීම හා පතිත වීම පිළිබඳ කුසලතා සංවර්ධනය සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත වන්න.
- ✓ පන්තියේ සිසුන් සමාන කණ්ඩායම් කීපයකට වෙන් වන්න.
- ✓ සිසුන් ජේලියක් ආකාරයට සිට ගැනීමට, සිසු ජේලිවලට ඉදිරියෙන් ආරම්භක රේඛාවක් සලකුණු කර ගන්න.

✓ එම ස්ථානයට තමා වඩාත් ප්‍රිය කරන්නේ කුමන හේතුවක් නිසා දැයි විමසන්න.

.....
.....

- ✓ බොහෝ අවස්ථාවල දී අප යම් ස්ථානයකට ප්‍රිය වන්නේ එම පරිසරයේ ඇති යම් සුවිශේෂ බවක්, සුන්දරත්වයක් නිසා බව මෙහි දී සාකච්ඡාවක් තුළින් අවබෝධ කර ගන්න.
- ✓ ඒ ආකාරයට තමා සිත් ගත් ස්ථාන රැක ගැනීමේ ඇති වැදගත්කම පිළිබඳ ව ද මෙහි දී අවධාරණය කර ගන්න.
- ✓ එම ස්ථාන විත්‍රයට නගන්න. සිසු නිර්මාණ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.

• ක්‍රියාකාරකම 10

✓ පරිසරයේ පවතින සාමාන්‍ය ස්වභාවය වෙනස් වූ විට පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම් පිළිබඳ ව කියැවෙන කවි, ගී සිසුන් සමඟ ගායනය කරන්න. උදා :

පුතුවේ මේ අහගන්න පුතුවේ - පුතුවේ මේ අහගන්න
මං පොඩි කාලේ හඳුමාමා කිවු - කතාව මේ අහගන්න පුතුවේ
පුතුවේ මේ අහගන්න පුතුවේ - පුතුවේ මේ අහගන්න

පුංචි කුඩුවක කැලයේ - සැලලිහිණි පෝඩුවක් උන්නා
ලස්සන සින්න කියාලා - පොඩි පුතා හැලෙව්වා දෙන්නා
හිටි හැටියේ ම දවසක් දා - මොර සුරන වැස්සක් වැස්සා
ඇළ දොළ ගංගා පිරිලා - වැහි වතුර ගලගලා බැස්සා
ලොකු සැඩ සුළගක් හමලා හෝ ගා - ගස් මැල් දෙදරා ඇඳ හැලුණා

පුතුවේ මේ අහගන්න පුතුවේ - පුතුවේ මේ අහගන්න . . .

අම්මයි අප්පයි දෙන්නා - හත් දෙයියනෙ දෙයියනෙ කියලා
වූටි කුරුල්ලා ඉඹලා - මහ හයියෙන් විලාප දන්නා
කොයි කාගෙන් සැප දුක බලනා - මේ මුළු තුන් ලෝකෙට ලොක්කා

සුදු පුතා බදාගෙන හඬනා - ඒ මවගේ දරු දුක දැණුනා
හිත උණු විලා අනුකම්පාවෙන් - වැහි බිඳු අහසට ඇඳ ගන්නා
පායා හිරු පෙර වාගේ දිලුණා - වන මල් පිපිලා හැටුවා
ඉන්පසු අම්මයි අප්පයි වූටියි - සතුටින් කල් ගෙව්වාලු පුතුවේ

පුතුවේ මේ අහගන්න පුතුවේ - පුතුවේ මේ අහගන්න . . .

(පද මාලාව - .....)

මල්ලිසි මමයි අකුරට යන වේලාවේ
 කළුකරකර ආවයි වැසි වලාවේ
 මුවා වෙන්හ ගසකුත් නැති වේලාවේ
 පමා වෙලා වැහැපන් වැහි වලාවේ

කියන්න සුළුගේ ඔබ කොයි සිට දෝ එන්නේ
 හෙමින් සැරේ හෙමින් ඇවිත් හයියෙන් යන්නේ //

කොහෙන් කොහොම ආවත් කුමට ද විමසන්නේ
 වනන්නරේ ඔබ දැක නැති තැනකිනි එන්නේ

හමන තාලයට ද ගහේ අතු කොළ නැටුවේ
 අතරමගදී ඔබ එන විට මොනව ද දුටුවේ

ගොපලු පුතෙක් ගියා උදේ ගවරැළ දක්කා
 මට අත වන වන කුඹුරක් නැටු හැටි දැක්කා

සමගි වෙලා තැන තැන යනවාලු එක රැලේ
 කැලය මැදදී සත්තු දැක්කෙ නැද්ද මදනලේ

කුරුලු මවක් නැතිවුණු පොඩි පැටවකු සෙව්වා
 කුරුලු කරන් මුවදෙන පැටියට කිරි පෙව්වා

බුදුන්ගෙ සිරිපා ඇති යැයි ලොව පරසිද්ද
 සමන්ගිර වටේ සුළුගේ ඔබ ගියෙ නැද්ද

ඔබත් ළමයෝ මේ අහන්නෙ මොනව ද මන්දා
 අදන් උදෑසන මා සිරිපා යුග වැන්දා

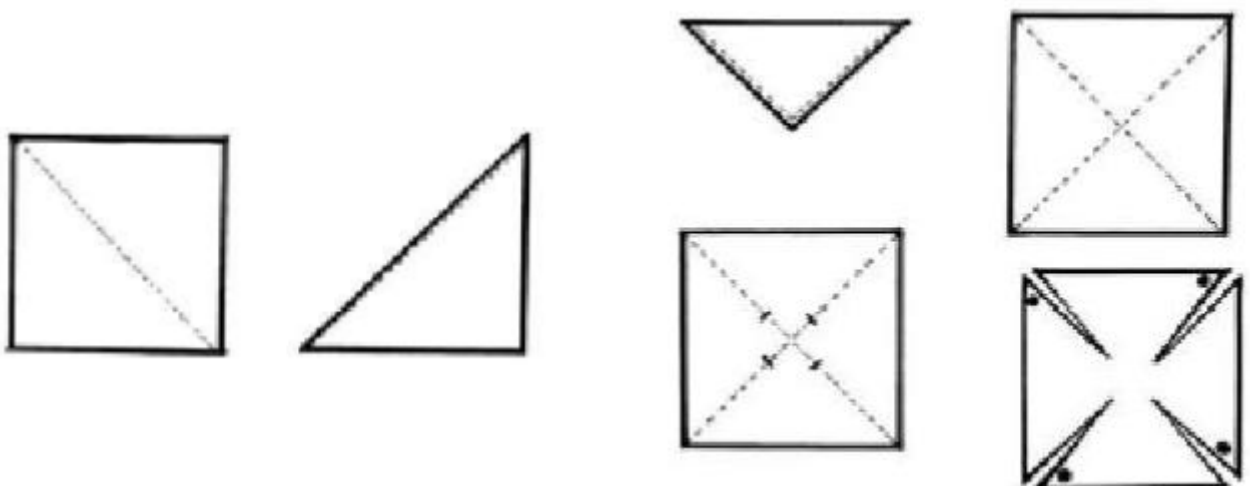
රටත් බලා හැමට සිසිල බෙදබෙද දෙන්න
 මටත් ඇහැකිනම් ඔබ මෙන් තැන තැන යන්න

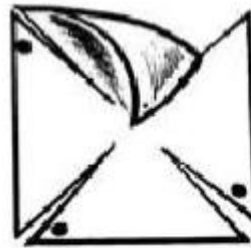
(පද රචනය - .....)

• ක්‍රියාකාරකම 11

- ✓ සුළුගින් ක්‍රියා කරවිය හැකි සුළු පෙන්නක් නිර්මාණය කරන්න.
- ✓ මේ සඳහා තරමක ඝනකම ඇති කඩදාසියක් ගෙන හතරැස් ව (පැත්තක් සෙන්ටිමීටර 15ක් දිග) කපා ගන්න. පහත දැක්වෙන ආකාරයට පියවරෙන් පියවර මේ සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ය.

- ✓ ඇලවු නැන කඩදාසි රවුමක් අලවා, අල්පෙනෙන්නකින් කෝටුවකට සවි කරන්න.
- ✓ නිර්මාණය කර අවසන් වූ පසු එය රැගෙන දුවමින් හුළං පෙන්න කරකැවෙන අයුරු බලමින් වින්දනයක් ලබන්න.
- ✓ පොල් කොළ භාවිත කරමින් ද සුළං පෙන්නක් සෑදිය හැකි ය.
- ✓ සුළඟ නිසා සිදුවන වෙනස්කම් දැකීම සඳහා සුළං පෙන්නක් සාදා අල්ලා සිටීම හෝ දිවීම හෝ යම් තැනක ගැට ගසා තැබීම හෝ කළ හැකි ය.

- සුළඟින් හඬ නිකුත් කරන උපකරණ

- සුළඟින් ලබා ගන්නා ප්‍රයෝජන

.....

.....

.....

.....

.....

• වැස්සට පෙර පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම්

1. අඳුර දසන පැතිරී යාම.
2. අහස කළු පැහැති වලාකුළු වලින් වැසී යාම.
3. කුරුල්ලන් කැඳලි කරා පියාඹා යාම.
4. වැනිලිහිණියන් අහසේ පියාසර කිරීම.
5. ගෙරවීම හා විදුලි කෙටීම.
6. සුළඟින් ගස් වල අතු ඇඹරීම.
7. ගස්වල කොළ බිමට වැටීම.

• වැස්ස අවස්ථාවකදී පරිසරය දක්නට ලැබෙන දේ

1. වැනි බිඳ එක දෙක බිමට වැටී වැස්ස ආරම්භ වීම.
2. කුමයෙන් විශාල වැනි බිංදු බිමට වැටීම.
3. පොළොවේ බොර වතුර එකතුවීම.
4. පොළොවේ බොර වතුර ගලා යාම.
5. මිනිසුන් කුඩා ඉහළාගෙන එහා මෙහා යාම.
6. මිහරක් වැනි සතුන් කැමැත්තෙන්ම වැස්සට තෙමීම.
7. වාහන වතුර දෙපසට විසුරුවමින් ගමන් කිරීම.
8. වැනිපිහිලි උතුරා ජලය ගලායාම.

• වැස්සෙන් පසු පරිසරය දක්නට ලැබෙන දේ

1. ගස්කොළන් වලින් වැනි බිංදු බිංදු බිමට වැටීම.
2. ගස්කොළන් ප්‍රාණාවන්වීම.
3. වළවල් වල බොර වතුර පිරී තිබීම.
4. පස සෝදා ගෙන ගිය තැන් දක්නට ලැබීම.
5. මඩ සහිත ස්ථාන දක්නට ලැබීම.
6. පොළව තෙත් වී තිබීම.

• වැස්ස නිසා සිදුවන වාසි

1. ගස්වැල් හොඳින් දළු දමයි.
2. පරිසරයේ සිසිල් බවක් දැනෙයි.
3. ගංගාවලට වැව්වලට ජලය ලැබෙයි.
4. ගොවිතැන්වලට ජලය ලැබෙයි.
5. අපවිත්‍ර දේවල් වැස්සට සෝදාගෙන යයි.
6. බිමට ජලය ලැබෙයි.
7. උල්පත්වල ජලය වැඩි වෙයි.

• වැස්ස නිසා සිදුවන අවාසි

1. ගංවතුර ඇතිවීම.
2. වගාවලට හානි සිදුවීම.
3. නායයම් ඇතිවීම.
4. ගමනාගමනය ඇත හිටීම.
5. මහා මාර්ග යටවීම හා පාලම් කැඩීයාම.
6. නිවාස ජලයෙන් යට වීම.
7. ලිංවලට ගං ගංවතුර එකතු වීමෙන් පානීය ජලය අපිරිසිදු වීම.

